

ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเกี่ยวกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council: UNSC) เป็นกลไกของสหประชาชาติ (United Nations: UN) ซึ่งตามกฎหมายสหประชาชาติได้กำหนดอำนาจหน้าที่หลักของคณะมนตรีความมั่นคงฯ ให้รับผิดชอบในการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ มีอำนาจในการวินิจฉัยและดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เพื่อระงับหรือยุติความขัดแย้งรุนแรงที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งสมาชิกแห่งสหประชาชาติต้องยอมรับและมีพันธกรณีที่จะปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความมั่นคงฯ พร้อมกันนี้ ตามกฎหมายสหประชาชาติหมวดที่ ๗ คณะมนตรีความมั่นคงฯ กำหนด เรื่อง การดำเนินการเกี่ยวกับการคุกคามต่อสันติภาพ การละเมิดสันติภาพ และการกระทำที่เป็นการรุกราน โดยจะพิจารณาว่า ได้มีการกระทำที่เป็นการคุกคามต่อสันติภาพ การละเมิดสันติภาพ หรือการกระทำที่เป็นการรุกรานหรือไม่ จากนั้นจึงพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ หรือตัดสินว่าจะใช้มาตรการใด เพื่อธำรงไว้หรือสถาปนาหลักสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ โดยอาจใช้มาตรการการลงโทษ ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งที่ใช้บังคับสำหรับกดดันให้ประเทศ องค์กร หรือบุคคลที่กระทำการอันใด ที่คณะมนตรีความมั่นคงฯ เห็นว่าเป็นภัยคุกคามต่อสันติภาพหรือรุกรานประเทศอื่น ยอมปฏิบัติตามข้อเรียกร้องหรือข้อเสนอแนะของสหประชาชาติ เพื่อยุติการกระทำเหล่านั้น ทั้งนี้ มาตรการลงโทษส่วนใหญ่เป็นการลงโทษทางการเงิน การค้า การห้ามนำเข้า-ส่งออก สำหรับสินค้าบางประเภท การห้ามเดินทาง การอายัดทรัพย์สิน หรือมาตรการอื่นใดที่ไม่ใช่การใช้กำลังทางอาวุธ เช่น การห้ามเดินทางของผู้นำกลุ่มก่อความรุนแรง หรือบริษัทที่สนับสนุน/เป็นช่องทางทางการเงินสำหรับการจัดหาอาวุธ การห้ามซื้อ-ขาย นำเข้า-ส่งออก อาวุธยุทโธปกรณ์ หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถนำมาใช้/ประยุกต์ใช้ในการสร้างอาวุธ หรือสร้างความรุนแรงในพื้นที่ เป็นต้น

เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ คณะมนตรีความมั่นคงฯ เริ่มมีมาตรการลงโทษสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี เนื่องจากการทดลองปล่อยดาวเทียมควังมยองช็อง-๓ ยูนิท ๒ ซึ่งกล่าวอ้างว่าเป็นดาวเทียมสังเกตการณ์ แต่เมื่อคณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้ร่วมกันพิจารณาแล้ว ลงความเห็นว่าเป็นการทดสอบขีปนาวุธ จึงได้ประชุมเพื่อออกมาตรการลงโทษ หลังจากนั้น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาฬียังได้มีการทดลองอาวุธนิวเคลียร์เป็นระยะ ซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้ติดตาม พิจารณา และออกมาตรการลงโทษเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๐ ภายหลังจากที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีได้ทำการทดลองระเบิดนิวเคลียร์ ครั้งที่ ๖ คณะมนตรีความมั่นคงฯ ได้รับรองข้อมติฯ ที่ ๒๓๗๕ (ค.ศ. ๒๐๑๗) ว่าด้วยการยกระดับและเพิ่มการลงโทษมากขึ้น โดยเพิ่มเติมรายชื่อบุคคล องค์กร เรือ และสิ่งของที่ถูกกำหนดให้ขยายมาตรการทางเศรษฐกิจให้ครอบคลุม เรื่อง การห้ามนำเข้าสิ่งทอและการส่งออกทรัพยากรพลังงาน รวมถึงเน้นย้ำมาตรการเกี่ยวกับการตรวจค้นเรือทะเลหลวง ห้ามการอนุญาตการทำงานเพิ่มเติม และห้ามการเปิดกิจการร่วมค้าหรือร่วมทุนกับองค์กร หรือบุคคลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี โดยให้ปิดกิจการดังกล่าวที่มีอยู่ ต่อมาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีได้ทำการทดลองขีปนาวุธอีกครั้ง คณะมนตรีความมั่นคงฯ จึงได้รับรองข้อมติฯ ที่ ๒๓๙๗ (ค.ศ. ๒๐๑๗) เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ อีกฉบับหนึ่ง เพื่อเป็นการยกระดับและการเพิ่มมาตรการลงโทษอีกครั้ง ว่าด้วยการเพิ่มเติม (๑) รายชื่อบุคคลและองค์กรที่ถูกมาตรการอายัดทรัพย์สินและห้ามเดินทาง (๒) กำหนดให้รัฐสมาชิกห้ามนำเข้า จำหน่าย หรือถ่ายโอนน้ำมันดิบ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมกลั่น เครื่องจักรอุตสาหกรรม (HS code 84 และ HS code 85) ยานพาหนะ (HS code 86-89) เหล็กและโลหะอื่น ๆ (HS code 72-83) ให้แก่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี (๓) ห้ามสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีจัดหา จำหน่าย หรือถ่ายโอน ซึ่งผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (พื้กตศุลกากรระบบฮาร์โมนไนซ์ หรือ HS code 12, 08, 07) เครื่องจักร (HS code 84) เครื่องใช้ไฟฟ้า (HS code 85) ดินหรือหินที่รวมถึงแมกนีไซต์หรือ

/แมกนีไซต์...

แมกนีเซียม (HS code 25) ไม้ (HS code 44) และเรือ (HS code 89) ให้แก่รัฐสมาชิก และกำหนดให้รัฐสมาชิก ห้ามการจัดซื้อสิ่งของดังกล่าว รวมถึงอาหารทะเล การขาย หรือโอนสิทธิการทำประมงแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนเกาหลีด้วย (๔) การกำหนดมาตรการตรวจค้นและมาตรการทางเรือ เช่น การกำหนดให้รัฐสมาชิกอายัด ตรวจค้น และยึดเรือที่เทียบท่าหรืออยู่ในเขตอำนาจทะเลอาณาเขตของตน ห้ามบุคคลหรือองค์กรภายใต้เขตอำนาจ ให้บริการประกันภัย เพิกถอนการจดทะเบียนแก่เรือที่ต้องสงสัยว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่เป็นการละเมิดข้อมติฯ ป้องกันไม่ให้มีการจัดหา จำหน่าย หรือถ่ายโอนเรือลำใหม่และเรือใช้แล้วแก่สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนเกาหลี เป็นต้น (๕) กำหนดให้รัฐสมาชิกยึดและกำจัดซึ่งสิ่งของที่ถูกห้ามจัดหา จำหน่าย ถ่ายโอน หรือ ส่งออกตามข้อมติฯ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ซึ่งถูกตรวจพบในการตรวจสอบ ในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีตามข้อมติฯ (รวมข้อมติฯ ที่ ๑๕๔๐ (ค.ศ. ๒๐๐๔)) และพันธกรณีอื่น ๆ ในฐานะภาคีของสนธิสัญญา ว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์ อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี ฉบับวันที่ ๒๙ เมษายน ค.ศ. ๑๙๙๗ และอนุสัญญาห้ามอาวุธชีวภาพ ฉบับวันที่ ๑๐ เมษายน ค.ศ. ๑๙๗๒ อย่างไรก็ตาม มาตรการข้างต้น อาจมีกรณียกเว้นที่ได้ระบุไว้เป็นรายการไป โดยสามารถติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมหรือข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เกี่ยวกับมาตรการการลงโทษสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีได้ที่เว็บไซต์ของสหประชาชาติ (<https://www.un.org/sc/suborg/en/sacntion/1718>) ทั้งนี้ ในฐานะสมาชิกสหประชาชาติต้องยอมรับและมีพันธกรณีที่มีผลผูกพันอย่างครบถ้วนที่จะต้องดำเนินการตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงฯ ซึ่งประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในประเทศสมาชิกของสหประชาชาติ ที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามขอบเขตกฎหมายภายในและพันธกรณี ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมิตรประเทศของไทยในฐานะสมาชิกของสหประชาชาติมักขอความร่วมมือ ให้ไทยปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด อย่างไรก็ตาม เรื่องดังกล่าวไม่ถือเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐